

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Державного університету

Житомирська політехніка»

проф. Віктор Євдокимов

01

2025 року

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Вікторії Костянтинівни Макарович на тему «Бухгалтерський облік інноваційного капіталу підприємства: теоретико-методологічні аспекти», подану на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)

Науковий рівень дисертаційної роботи Вікторії Костянтинівни Макарович на тему «Бухгалтерський облік інноваційного капіталу підприємства: теоретико-методологічні аспекти» відповідає вимогам «Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук», а також науковому паспорту спеціальності 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності) за наступними напрямками досліджень: «Загальна теорія бухгалтерського обліку»; «Методологія і організація фінансового та управлінського обліку підприємств різних форм власності»; «Побудова системи облікової інформації у відповідності до міжнародних стандартів»; «Розробка національних стандартів обліку та нормативів аудиту»; «Бухгалтерський облік, аналіз і контроль формування та використання активів, власного капіталу і зобов'язань». Робота містить нові положення і практичні розробки, які в сукупності вирішують наукову проблему, що полягає у розвитку теоретико-методологічних аспектів обліку інноваційного капіталу підприємства.

Актуальність теми дослідження. Економіка знань докорінно змінює діяльність підприємств, зокрема, й систему бухгалтерського обліку, висуваючи нові вимоги до облікової інформації та до суб'єктів ведення обліку, що передбачає необхідність переосмислення традиційних підходів до відображення та оцінки процесу реалізації та результатів інноваційної діяльності підприємства, формування нових моделей прийняття рішень на

основі облікових даних. Для прийняття ефективних управлінських рішень інноваційним менеджментом потребує удосконалення та розширення традиційна бухгалтерська звітність як за рахунок збільшення обсягу фінансової інформації про інноваційний капітал підприємства, так і за рахунок оприлюднення не фінансових показників, що релевантно та більш повно формуватимуть уявлення про результати та перспективи інноваційної діяльності підприємства.

Основною формою оприлюднення облікової інформації про інноваційну діяльність мають стати інтегровані звіти, які забезпечуватимуть формування комплексного інформаційного забезпечення реалізації інноваційної стратегії підприємства. Для її формування потребують розвитку система фінансового та система управлінського обліку шляхом збільшення обсягу параметрів та показників, що мають підлягати обліковому спостереженню щодо капітальних інвестицій в нематеріальні активи, витрат на дослідження та розробки, внутрішньостворених нематеріальних активів. Для забезпечення відповідності чинної методики обліку інноваційної діяльності зростаючим потребам користувачів необхідним є розвиток системи стандартів обліку в напрямі забезпечення більш достовірного визнання та оцінки вартості наявних у підприємства технологічних нематеріальних активів та надання про них більш деталізованої інформації. Це дозволить забезпечити більш повне розуміння інноваційної ефективності та перспектив інноваційного розвитку з позиції стейкхолдерів підприємства.

Необхідність вирішення зазначених вище питань, а також формування науково-обґрунтованих рекомендацій щодо розвитку чинної практики обліку інноваційного капіталу підприємств в умовах економіки знань актуалізує досліджувану В.К. Макарович тематику.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертаційна робота виконана відповідно до пріоритетних напрямів науково-дослідних робіт Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II за темою «Функціонування системи фінансів, обліку та оподаткування в умовах дії глобальних факторів впливу на інноваційний розвиток економіки» (державний реєстраційний номер 0121U113720), а також Державного університету «Житомирська політехніка» за темою «Концепція добровільного розкриття облікової інформації: теорія, методологія, організація» (державний реєстраційний номер 0121U113631).

Наукову новизну полягає в розвитку теоретичних та методологічних аспектів бухгалтерського обліку інноваційного капіталу підприємства. Це дозволило виділити й обґрунтувати сукупність наукових положень, серед яких:

вперше:

- обґрунтовано конститутивну роль бухгалтерського обліку в забезпеченні реалізації інноваційної діяльності підприємства, виходячи з якої система обліку є сукупністю процедур та практик з обробки даних та їх перетворення на економічні ідеї, які через здійснення конститутивного впливу (загального або через окремі обчислювальні практики) здатні коригувати економічну поведінку стейкхолдерів, що в цілому сприяє підвищенню ефективності інноваційної діяльності підприємства;

- розроблено теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку інноваційних квазі-нематеріальних активів (обґрунтування сутності, критеріїв визнання (відповідність вимогам технічної можливості, намірів завершення процесу створення інноваційного продукту, а також запланованості розробок), оцінки, перекласифікації, відображення на рахунках обліку та в фінансовій й інтегрованій звітності), що дозволяє сформувати додаткову релевантну інформацію про процес створення інноваційного капіталу підприємства для задоволення інформаційних потреб стейкхолдерів;

- розроблено теоретико-методологічні засади бухгалтерського обліку комплементарних інноваційних активів підприємства (сутність та характеристика, класифікація, визнання, оцінка, варіанти обліку (як однієї одиниці обліку та як двох окремих активів), відображення на рахунках та в управлінській (Звіт про комплементарні інноваційні активи), фінансовій й інтегрованій звітності), що дозволяє зменшити рівень інформаційної невизначеності щодо здатності підприємства успішно завершити інноваційний проект та досягти поставлених стратегічних інноваційних цілей;

- введено до складу об'єктів бухгалтерського обліку новий об'єкт «інноваційна інвестиційна власність», розроблено теоретико-методологічні засади його визнання, оцінки й відображення в системі обліку та звітності, а також розроблено проект НП(С)БО «Інноваційна інвестиційна власність», що

сприяє підвищенню рівня прозорості облікової інформації про наявний на підприємстві інноваційний капітал;

удосконалено:

- розуміння сутності та характеристик інноваційного капіталу підприємства в бухгалтерському обліку на основі використання капіталоутворюючого базису до розуміння ролі інноваційної діяльності на підприємстві, що дозволило сформулювати теоретичні засади для побудови системи бухгалтерського обліку інноваційного капіталу;

- класифікацію користувачів облікової інформації щодо інноваційної діяльності підприємства та характеристику їх інформаційних потреб і запитів, що дозволило ідентифікувати причини втрати релевантності обліковою інформацією щодо інноваційного капіталу підприємства, яка генерується чинною системою обліку;

- класифікацію варіантів реорганізації збалансованої системи показників для формування облікового забезпечення управління інноваційним капіталом підприємства, а також порядок організації процесу побудови стратегічних карт 1-го (стратегічна карта підприємства, доповнена інноваційними цілями) та 2-го типу (стратегічна карта окремого інноваційного підрозділу/підприємства), що сприяє підвищенню ефективності функціонування системи інноваційного менеджменту;

- порядок формування двох типів управлінської звітності з інноваційного капіталу підприємства в її широкому розумінні (узагальнюючі та спеціалізовані) на основі застосування можливостей програмних продуктів «ERP Odoo» та «BSC Designer», використання яких забезпечує надання інформації про інноваційну діяльність підприємства за змістом та у вигляді, необхідному для здійснення її оперативного та стратегічного управління інноваційним менеджментом;

- методику підготовки до додаткового розкриття облікової інформації про інноваційний капітал підприємства, що базується на врахуванні інформаційних потреб стейкхолдерів, рівня її конфіденційності та яка дозволяє мінімізувати ризики погіршення інноваційної ефективності й сприяє спонуканню стейкхолдерів до прийняття необхідних підприємству рішень щодо інноваційної діяльності (розпочинання чи продовження інвестування, фінансування, кредитування тощо);

– змістовне наповнення та форму розкриття інформації про інноваційний капітал на вітчизняних підприємствах шляхом доповнення комплексних звітів, що забезпечують додаткове розкриття, розділом про інноваційний капітал, що включає блоки «Фінансова інформація» та «Нефінансова та нарративна інформація», а також шляхом додавання до приміток до річної фінансової звітності розділу XVI «Інноваційний капітал», що покращує візуалізацію інноваційного потенціалу підприємства та створює передумови для прийняття зовнішніми стейкхолдерами ефективних рішень;

дістали подальшого розвитку:

– ідентифікація та обґрунтування сутності факторів, що впливають на розвиток системи бухгалтерського обліку в умовах економіки знань (нові економічні умови функціонування підприємств, нові нормативні вимоги щодо звітування підприємств, вимоги суспільства щодо функціонування підприємств на засадах сталого розвитку), що дозволяє виокремити проблеми та сформулювати шляхи удосконалення бухгалтерського обліку інноваційної діяльності підприємства;

– обґрунтування сутності основної дилеми обліку витрат на дослідження та розробки, причин її виникнення та шляхів її вирішення на основі переходу від консерватизму до прогресизму облікових практик (розвиток системи відокремленого звітування про дослідження та розробки, розвиток чинної методики обліку витрат на дослідження та розробки), що дозволяє привести систему бухгалтерського обліку у відповідність до вимог користувачів облікової інформації в умовах формування та розвитку економіки знань;

– ідентифікація та обґрунтування напрямів досліджень щодо розвитку обліку інноваційної діяльності в Україні, що дозволило виділити тенденції розвитку теоретико-методологічних засад обліку інноваційного капіталу підприємства (усунення методологічних проблем чинної методики обліку витрат на дослідження та розробки; об'єктна структуризація інноваційної діяльності підприємства в системі бухгалтерського обліку; удосконалення методики обліку суміжних з інноваційною діяльністю бізнес-процесів; посилення управлінської орієнтації обліку інноваційного капіталу та забезпечення його регламентації);

- проведення критичного аналізу чинної моделі фінансового обліку витрат на дослідження та розробки, реалізованої в IAS/IFRS та НП(С)БО, що дозволило виділити два варіанти її розвитку (удосконалення системи критеріїв, визнання розробок як нематеріальних активів; розкриття в примітках до фінансової звітності більш деталізованої інформації про причини капіталізації розробок), впровадження яких сприятиме підвищенню релевантності та прозорості облікової інформації про інноваційний капітал підприємства;

- обґрунтування причин необхідності та напрямів досліджень щодо розвитку управлінського обліку інноваційного капіталу в системі інноваційного менеджменту підприємства, що сприяє формуванню шляхів її реформування та адаптації у відповідності до інформаційних потреб та запитів суб'єктів управління інноваційною діяльністю;

- порівняльний аналіз засобів регулювання додаткового розкриття облікової інформації про інноваційний капітал підприємства, що дозволив виявити найбільш ефективні нормативно визначені практики та світові тенденції щодо додаткового розкриття облікової інформації, які можуть використовуватись вітчизняними підприємствами для зменшення рівня інформаційної невизначеності у зовнішніх стейкхолдерів щодо інноваційної діяльності підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає в можливості застосування ряду положень дисертації в роботі «Професійної організації аудиторів, бухгалтерів та викладачів ОКД», Закарпатської обласної військової адміністрації (Департамент економічного та регіонального розвитку), а також в діяльності ТОВ «ТЕК ЗАХІДТРАНССЕРВІС»; ТОВ «СІНГЛСТОР УКРАЇНА»; ТОВ «Консалтингова компанія «СІДКОН»; ПП «АСТРА ДІА»; ТОВ «ТТЦ МАРКОНІ»; Виробничо-комерційної фірми «Агропродресурси»; ГО «ОСА Україна», що підтверджується відповідними довідками.

Апробація результатів дисертації. Основні положення і результати дисертаційної роботи оприлюднені автором на 11 міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Повнота опублікування результатів дослідження. Основні положення дисертації викладено у 41 науковій праці загальним обсягом 49,25 друк. арк.

(особисто автора – 42 друк. арк.), з яких: 1 монографія; 29 статей у наукових виданнях (з них 7 – у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science; 22 – у наукових фахових виданнях України); 11 тез доповідей і матеріалів міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференцій. Вищенаведені праці повною мірою відображають основні результати дисертації, відповідають вимогам п. 8 Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого Постановою КМУ №1197 від 17 листопада 2021 року.

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

Фахові видання категорії А

1. Bacho R., Makarovych V., Tsenkler N. Vectors of development of accounting and analytical support of venture management. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*. 2019. Vol. 23, Iss. 6. P. 1-6. **(Scopus)**. (загальний обсяг – 0,7 друк.арк., особисто автора – 0,2 друк. арк.: удосконалено форму звіту про реалізацію інноваційного ризик-проекту підприємства).

2. Lehenchuk S., Ostapchuk T., Raboshuk A., Vyhivska I., Makarovych V. The inverted-u relationship between R&D and profitability: evidence from the Slovak medical device industry. *Intellectual Economics*. 2022. Vol. 16, No. 2. P. 121-137. **(Scopus)**. (загальний обсяг – 1,05 друк.арк., особисто автора – 0,2 друк. арк.: проведено аналіз поглядів дослідників щодо ролі витрат на дослідження та розробки в забезпеченні прибутковості діяльності підприємства).

3. Lehenchuk S., Tumpach M., Vyhivska I., Makarovych V., Laichuk S. The impact of innovation on the profitability of Slovak pharmaceutical companies. *Marketing and Management of Innovations*. 2022. Vol. 2. P. 184-296. **(Web of Science)**. (загальний обсяг – 1,05 друк.арк., особисто автора – 0,25 друк. арк.: розроблено та описано U-обернену функцію впливу витрат на дослідження та розробки на прибутковість діяльності підприємства).

4. Lehenchuk S., Zakharov D., Vyhivska I., Makarovych V., Sheveria Ya. The impact of intellectual capital on company financial performance: evidence from the Omani industrial sector. *Investment Management and Financial Innovations*. 2024. Vol. 21(1). P. 343-355. **(Scopus)**. (загальний обсяг – 1,15 друк.арк., особисто автора – 0,2 друк. арк.: сформовано та проаналізовано

бібліометричну карту ключових слів видань за запитом «Інтелектуальний капітал»).

5. Paunov M., Bacho R., Makarovych V., Tsenkler N., Prodius O. Methodological bases of accounting assessment of human capital. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*. 2019. Vol. 23, Spec. Iss. 2. P. 1-6. **(Scopus)**. (загальний обсяг – 0,65 друк.арк., особисто автора – 0,15 друк. арк.: описано проблему недостовірної оцінки вартості підприємства системою бухгалтерського обліку, зокрема, в частині визнання нематеріальних активів).

6. Poyda-Nosyk N., Bacho R., Makarovych V., Loskorikh G., Hanusych V., Stoika N. The role of international accounting standards in fostering corporate reporting transparency. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2024. Vol. 2 (55). P. 90-106. **(Scopus, Web of Science)**. (загальний обсяг – 1,8 друк.арк., особисто автора – 0,4 друк. арк.: проаналізовано погляди всених щодо ролі міжнародних стандартів обліку в забезпеченні якості облікової інформації).

7. Slatvinska M., Chyzhova T., Grytsay O., Makarovych V., Kholodna J., Dibrova H. Analysis and justification of the choice of a simplified taxation system for sustainable development of small and medium-sized businesses. *Economic Affairs*. 2022. Vol. 67(04). P. 589-600. **(Scopus)**. (загальний обсяг – 0,9 друк.арк., особисто автора – 0,1 друк. арк.: розглянуто особливості загальної системи оподаткування в Україні).

Фахові видання категорії Б

8. Макарович В.К. *Бухгалтерський облік інноваційного капіталу підприємства: теоретико-методологічні аспекти* : монографія. Берегове: Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II, 2024. 330 с. (22,5 друк.арк.).

9. Варцаба В., Макарович В., Лоскоріх Г. Аналіз проблематики обліку інноваційного капіталу в Україні. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*: науковий журнал. 2023. Вип. 4. С. 334-345. (загальний обсяг – 0,65 друк.арк., особисто автора – 0,5 друк. арк.: проаналізовано напрями досліджень щодо розвитку обліку інноваційного капіталу).

10. Вигівська І.М., Макарович В.К., Хоменко Г.Ю. Ризики та особливості венчурного фінансування інноваційних проєктів: обліковий аспект. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка*.

2017. Вип. 1 (49). С. 316-319. (загальний обсяг – 0,45 друк.арк., особисто автора – 0,1 друк. арк.: визначено джерела облікової інформації для облікового забезпечення управління венчурним фінансуванням інноваційних проектів).

11. Макарович В. Засоби регулювання додаткового розкриття облікової інформації про інноваційний капітал: порівняльний аналіз. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. № 6 (15). С. 227-235. (1,0 друк.арк.).

12. Макарович В. К. Комплементарні активи інноваційної діяльності: теоретичні засади обліку. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2023. Вип. 3 (56). С. 34-39. (0,75 друк.арк.).

13. Макарович В. К. Критичний аналіз чинної моделі фінансового обліку інноваційного капіталу та шляхи її розвитку. *Економіка, управління та адміністрування*. 2024. № 1 (107). С. 111-119. (0,9 друк.арк.).

14. Макарович В. К. Напрями досліджень в сфері управлінського обліку інноваційного капіталу. *Журнал «Наукові інновації та передові технології»*. 2024. № 4(32). С. 294-307. (0,8 друк.арк.).

15. Макарович В. К. Необхідність обліку та звітування про інноваційний капітал підприємства в умовах економіки знань. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2022. Вип. 2(52). С. 47-54. (0,9 друк.арк.).

16. Макарович В. К. Необхідність розуміння інноваційної діяльності як капіталоутворюючого процесу в системі обліку. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2022. Вип. 3 (53). С. 21-27. (0,8 друк.арк.).

17. Макарович В. К. Потреби і запити користувачів інформації про інноваційний капітал підприємства: проблема релевантності. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2023. Вип. 1 (54). С. 38-45. (0,85 друк.арк.).

18. Макарович В. К. Розвиток стратегічного управлінського обліку інноваційного капіталу на основі збалансованої системи показників. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2024. Вип. 2 (58). С. 32-38. (0,8 друк.арк.).

19. Макарович В. Конститутивна роль бухгалтерського обліку в забезпеченні реалізації інноваційної діяльності підприємства. *Облік і фінанси*. 2023. № 2(100). С. 29-37. (1.0 друк.арк.).

20. Макарович В. Механізм додаткового розкриття облікової інформації про інноваційний капітал підприємства. *Економіка, управління та адміністрування*. № 4 (110). С. 47-53. (0,75 друк.арк.).

21. Макарович В. Необхідність розвитку управлінського обліку інноваційного капіталу в системі інноваційного менеджменту. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics: науковий журнал*. 2024. Вип. 5. С. 357-369. (0,8 друк.арк.).

22. Макарович В. Причини необхідності та переваги додаткового розкриття облікової інформації про інноваційний капітал підприємства. *Економіка та суспільство*. 2024. № 70. (0,8 друк.арк.).

23. Макарович В.К. Аналіз шляхів розв'язання дилеми обліку інноваційного капіталу підприємства. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. № 3(105). С. 75-80. (0,7 друк.арк.).

24. Макарович В.К. Комплементарні активи інноваційної діяльності в системі обліку. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2024. Вип. 2 (95). С. 60-67. (0,8 друк.арк.).

25. Макарович В.К. Консерватизм облікових стандартів в частині досліджень та розробок підприємств. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка*. 2022. Вип. 2 (60). С. 138-145. (0,75 друк.арк.).

26. Макарович В.К. Концептуальна проблема обліку інноваційного капіталу підприємства: причини виникнення. *Економіка, управління та адміністрування*. 2022. № 4 (102). С. 65-71. (0,8 друк.арк.).

27. Макарович В.К. Облік інноваційної інвестиційної власності. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка*. 2024. Вип. 1 (63). С. 266-274. (0,9 друк.арк.).

28. Макарович В.К. Теоретико-методологічні аспекти формування управлінської звітності з інноваційного капіталу підприємства. *Облік і фінанси*. 2024. № 3 (105). С. 18-29. (1,2 друк.арк.).

29. Макарович В.К. Теоретичні засади обліку інноваційного капіталу на основі ресурсного підходу. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка*. 2023. Вип. 1 (61). С. 189-195. (0,65 друк.арк.).

30. Поліщук І. Р., Вигівська І. М., Макарович В. К. Обліково-аналітичне забезпечення управління достовірністю показників фінансової звітності. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку*,

контролю і аналізу. 2022. Вип. 1(51). С. 17-22. (загальний обсяг – 0,8 друк.арк., особисто автора – 0,2 друк. арк.: обґрунтовано необхідність уніфікації методології обліку необоротних активів).

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

31. Макарович В.К. Інноваційний капітал підприємства: обліковий аспект. *Трансформаційні процеси національної економіки в умовах сьогодення : матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 8 квітня 2023 р.)*. Львів-Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 129-132. (0,1 друк.арк.).

32. Варцаба В.І., Макарович В.К. Інноваційні витрати в банківських установах: облікові аспекти. *Розвиток фінансового ринку в Україні: загрози, проблеми та перспективи: Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 23 листопада 2023 р.)*. Полтава: НУПП, 2023. С. 123-124. (загальний обсяг – 0,1 друк.арк., особисто автора – 0,05 друк. арк.: описано порядок визнання в обліку витрат на створення інновацій).

33. Макарович В.К. Інформаційні запити користувачів щодо інноваційного капітал підприємства. *Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку [Електронний ресурс]: Збірник матеріалів VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Київ, 31 березня 2023 року)*. К.: КНЕУ, 2023. С. 66-69. (0,2 друк.арк.).

34. Макарович В.К. Класифікація підходів до обліку інноваційної діяльності підприємства. *Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України (в умовах воєнного стану та поствоєнний період): Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 10-11 листопада 2023 р.)*. Одеса: НУ «Одеська політехніка», 2023. С. 36-38. (0,1 друк.арк.).

35. Макарович В.К. Проблеми системи бухгалтерського обліку щодо інноваційної діяльності підприємства. *Синергетичні драйвери розвитку обліку, податкового аудиту та бізнес-аналітики : збірник тез за матеріалами II Міжнародної науково-практичної інтернет конференції (м. Ірпінь, 28 квітня 2023 р.)*. Ірпінь: Державний податковий університет, 2023. С. 379-382. (0,2 друк.арк.).

36. Макарович В.К. Розвиток системи бухгалтерського обліку в умовах економіки знань. *Перспективи розвитку бухгалтерського обліку, аудиту, оподаткування та фінансів в умовах євроінтеграції: тези доповідей*

учасників *Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції* (м. Миколаїв, 22 травня 2023 р.). Миколаїв : МНАУ, 2023. С. 82-84. (0,1 друк.арк.).

37. Макарович В.К. Тенденції розвитку теоретико-методологічних засад обліку інноваційного капіталу. *Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції : матеріали III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Херсон – м. Хмельницький, 21-22 листопада 2023 р.). Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2023. С. 41-44. (0,2 друк.арк.).

38. Макарович В.К. Microsoft Power BI як інструмент формування інтерактивної звітності для моніторингу реалізацій товарів. *Розвиток національної економіки України: глобальні виклики, стратегічні пріоритети, реалії та перспективи: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції* (м. Кременчук, 9 квітня 2024 р.). Кременчук: ЦФЕНД, 2024. С.52-55. (0,2 друк.арк.).

39. Макарович В.К. Напрями удосконалення обліку комплементарних активів інноваційної діяльності. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченій 55-річчю кафедри обліку і оподаткування та 85-річчю від дня народження д. е. н., проф. Б. М. Литвина* (м. Тернопіль, 26-27 вересня 2024 р.). Тернопіль: ЗУНУ, Том 1. 2024. С. 173-175. (0,1 друк.арк.).

40. Макарович В., Огородник В., Ценклер Н. Облік інвестиційної нерухомості. *Цифрова економіка і сталий розвиток: новітні тенденції у фінансах, обліку, менеджменті та соціально-поведінкових науках: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Берегове, 26-27 березня 2024 р.). Берегове: ЗУІ ім. Ф. Ракоці II, 2024. С. 178-180. (загальний обсяг – 0,1 друк.арк., особисто автора – 0,05 друк. арк.: проаналізовано облік інвестиційної нерухомості згідно МСБО 40).

41. Макарович В. К. Проблеми розкриття інформації про інноваційний капітал у фінансовій звітності. *Scientific achievements of contemporary society. Proceedings of the 5th International scientific and practical conference.* (м. Лондон, 5-7 грудня 2024 р.). London: Cognum Publishing House. P. 821-825. (0,2 друк.арк.).

Висновок. Дисертаційна робота Макарович Вікторії Костянтинівни на тему «Бухгалтерський облік інноваційного капіталу підприємства: теоретико-методологічні аспекти» є завершеною науковою працею, яка характеризується єдністю змісту та містить здобуті особисто автором результати вирішення теоретичних та методологічних проблем бухгалтерського обліку, має наукову цінність і прикладне значення.

У наукових публікаціях В.К. Макарович повністю відображені основні положення представленої дисертаційної роботи.

Дисертація В.К. Макарович за своїм змістом, наповненням і оформленням відповідає вимогам пп. 7 “Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук” та Паспорту спеціальності 08.00.09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності).

Рекомендовано до захисту дисертаційну роботу В.К. Макарович на тему: «Бухгалтерський облік інноваційного капіталу підприємства: теоретико-методологічні аспекти».

Рецензенти:

Доктор економічних наук, професор,
професор кафедри інформаційних
систем в управлінні та обліку

Жиглей І.В.

Доктор економічних наук, професор,
професор кафедри інформаційних
систем в управлінні та обліку

Замула І.В.

Доктор економічних наук, професор,
професор кафедри інформаційних
систем в управлінні та обліку

Чижевська Л.В.